

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

Київський Політехнік

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

21 жовтня 2010 року

№32(2925)

Співпраця стає тіснішою

5-6 жовтня в НТУУ «КПІ» відбулася Міжнародна конференція в рамках проекту TEMPUS, який стартував у січні цього року і має на меті співробітництво країн-партнерів у сфері вищої освіти, зокрема розроблення політики, засобів і методів системи контролю якості освіти.

Учасниками проекту є: Королівський технологічний інститут (Швеція), Політехнічний університет Каталонії (Іспанія), НТУУ «КПІ», Харківський авіаційний інститут, Гірнича національна академія (Дніпропетровськ), Севастопольський університет ядерної енергетики, Талліннський технологічний університет, Вітебський державний університет, Могильовський державний університет, Білоруський національний технологічний університет (БНТУ), Національний університет Узбекистану, Ташкентський університет інформаційних технологій, Політехнічний інститут Фергани, Технологічний університет Таджикистану та ін.

З української сторони в роботі конференції взяли участь Ю.І.Якименко – перший проректор НТУУ «КПІ», Є.І.Ні-

кіфорович – координатор проекту в Україні, О.В.Верцанова – доцент ФЕЛ, координатор проекту; проф. Г.Статюха та ін.

Вітаючи присутніх, Ю.І.Якименко презентував НТУУ «КПІ», зупинившись на його історії, структурі, системі підготовки фахівців та напрямах наукових досліджень, співпраці з університетами-партнерами та роботі Наукового парку.

Від нашого університету також виступила доц. О.В.Верцанова з доповіддю «Швидкодіючі інструменти та методи в НТУУ «КПІ», де було представлено рейтингову систему оцінювання знань

студентів, розроблену Інститутом моніторингу якості освіти НТУУ «КПІ», і комплексний моніторинг навчального процесу. Представники студентів надали інформацію про роль студента в контролі якості освіти.

Кожний із представників університетів-партнерів у своєму виступі поділився досвідом, як організовано контроль якості освіти в конкретному ВНЗ відповідно до стандартів вищої освіти в кожній країні. Особливий інтерес викликали доповіді А.Берланга та Е.Ліденсо. У ході роботи відбулося обговорення звітів учасників, партнери обмінялися досвідом та затвердили план діяльності на наступний рік.

Підготувала Н.Вдовенко

На польському напрямі

Проректор – директор Українсько-польського центру НТУУ «КПІ» проф. С.І.Сидоренко відвідав 15 вересня 2010 р. Вроцлавську політехніку.

З цим ВНЗ КПІ плідно співпрацював за часів СРСР. У складі 90-ті роки зв'язки послалися. Тепер, коли КПІ посилює співробітництво з університетами Польщі через нові можливості Українсько-польського центру, є всі підстави їх відновити (як це успішно роблять вчені ММІ НТУУ «КПІ»).

Про це йшлося на зустрічі проф. С.І.Сидоренка з ректором Вроцлавської політехніки проф. Т.Вяцковські та

проректорами проф. Й.Валендрзевським і проф. Е.Русінським. У зустрічі взяв участь президент Польської освітянської фундації «Перспективи» – співзасновник Українсько-польського центру НТУУ «КПІ» В.Сівінський.

Того ж дня відбулася також зустріч проректора С.І.Сидоренка із заступником міністра освіти Республіки Польща пані Л.Ярон (на фото). Обговорювалося посилення ролі Українсько-польського центру НТУУ «КПІ» в розвитку співробітництва науково-освітніх систем Республіки Польща і України.

за день до цього, а саме 14 вересня 2010 року у Варшавській політехніці проф. С.І.Сидоренко мав зустріч з ректором проф. В.Курніком та проректором проф. Т.Куліком, під час якої було прийнято рішення про приїзд до НТУУ «КПІ» делегації провідних учених Варшавської політехніки для посилення співпраці з університетом НТУУ «КПІ» в науковій діяльності і започаткування проектів за типом «Подвійний диплом» («Диплом двох університетів»).

За інф. департаменту міжнародних зв'язків

Свято на вулиці Михайла Кравчука

Академік Всеукраїнської Академії наук Михайло Кравчук (1892–1942) – найвизначніший український математик ХХ століття, наукові праці якого з алгебри, аналізу, теорії диференціальних та інтегральних рівнянь та ряду інших галузей математики увійшли до скарбниці світової науки. Михайло Кравчук був видатним педагогом, керував кафедрою математики КПІ, чивч Архіпа Люльку, Сергія Корольова, Володимира Челомея – майбутніх славетних конструкторів авіаційної та ракетної техніки.

Пам'ять про великого сина України живе в КПІ. Кожні два роки проходять математичні конференції імені Михайла Кравчука, відкрито аудиторії його імені, для країнських студентів ФМФ запроваджено стипендію імені Михайла Кравчука, на Музеїйній площі встановлено йому пам'ятник, де кожного року в день його народження – 10 жовтня – відбуваються пам'ятні заходи. У центрі всіх цих заходів – професор математики ФМФ Ніна Опанасівна Вірченко, яку називають духовною донькою Михайла Кравчука. Завдяки її наполегливості наприкінці минулого року безіменний проїзд між Харківським шосе і вулицею Ревуцького отримав назву «Вулиця Михайла Кравчука».

12 жовтня 2010 року відбулося урочисте відкриття вулиці Михайла Кравчука, на яке зібралися місцеві жителі, студенти і викладачі нашого університету, учні розташованої неподалік гімназії № 290, учні школи імені Архіпа Люльки з села Саварка Богуславського району з учителькою Т.П.Петрик, представники наукових та державних установ, прямі нащадки М.П.Кравчука. Виступа-

міка ВУАН Михайла Пилиповича Кравчука (1892–1942)). Студентам ФМФ, які отримали стипендію ім. Михайла Кравчука – Ігорю Гончару, Богдану Фещенку, Вадиму Юрчуку – було вручене відповідні дипломи і книгу про Михайла Кравчука.

Дуже добре, що на святу було багато учнів і студентів. Думаю, вони назавжди запам'ятатимуть цей день, тож коло тих, кому дороге ім'я і слава Михайла Кравчука, з роками збільшуватиметься!

В.Миколасенко

СЬОГОДНІ
В НОМЕРІ:

1
**Міжнародна
співпраця**

•••••
**На вулиці
Михайла
Кравчука**

2
**Викладач-
дослідник
Ю.В.Петраков**

•••••
**Іменні
стипендіати
з ПБФ**

•••••
**Про науку
ріторику**

•••••
**Будні
Методради КПІ**

3
**Окрема
сторінка
Вікторина
Боброва**

•••••
**Потрібна
допомога!**

•••••
**Дівчата
грають у футбол**

•••••
**Незабутнє літо
з BEST**

•••••
**«Лабіринт»
твоєї мрії**

•••••
Оголошення

ВИКЛАДАЧІ-ДОСЛІДНИКИ

Юрій Володимирович Петраков – завідувач кафедри технології машинобудування, доктор технічних наук, професор, виконавчий керівник галузевої науково-методичної лабораторії виртуальних засобів навчання з інженерної механіки, автор одного підручника і 5 наукових посібників, затверджених МОН України, 3 монографії, 162 наукових статей, 63 патентів і 30 методичних екзізов. Вчена рада НТУУ «КПІ» вже вдруге присудила йому звання «Викладач-дослідник». У ученим спілкувалася наша кореспондентка.

– Розкажіть, будь ласка, про свою наукову діяльність.

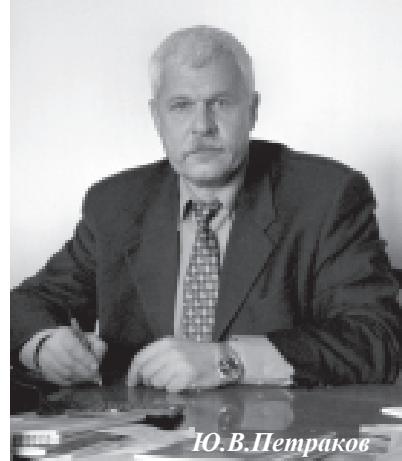
– Я працюю в напрямі оптимізації процесів виготовлення деталей зі складними поверхнями. Завдяки своїм комплексним функціям у різноманітних машинах і механізмах, деталі зі складними поверхнями завжди використовувались у техніці. Сьогодні їх відсутність важко уявити. Передусім це деталі, що є серцем двигуна будь-якого автомобіля (поршень, розподільчий вал), двигунів сучасних літаків (турбінні лопатки, моноколеса), гвинтові лопаті рушійних гвинтів суден, підвісних ховів тощо. Окремо можна виділити складні форми штампів, пресформ, без яких не можна виготовити корпус жодного автомобіля. Нарешті, що б робила медичина без імплантів? Вони теж мають складну форму.

– Юрію Володимировичу, у чому полягають Ваші дослідження?

– Виготовлення складних деталей завжди було проблемним. Це стимувало їх широке застосування. Чому саме? По-перше, щоб виготовити складну поверхню, треба забезпечити складний рух інструмента і заготовки, що на початку виконувалось переважно складними верстатами механізмами – побудовниками відповідних траекторій. По-друге, при обробці умови

Складні деталі виготовляти просто

зрізання зайвого шару матеріалу змінюються в десятки разів, що змушує зменшувати швидкості формоутворення і як наслідок – втрачати продуктивність. Тому, як підвищити продуктивність оброблення точних деталей в автомобілебудівній промисловості?

Ю.В.Петраков

ловості, я присвятив свою кандидатську дисертацію, яку успішно захищив 1976 року.

Своїми досягненнями в науці завдячує передусім провідному вченому Василю Кириловичу Куліку. Він, будучи пionером напрямів, в якому я працюю, залучив мене до наукової роботи ще в студенческі роки. Результати першої дисертації, написаної під його керівництвом, впроваджені на Горьківському автомобільному заводі. За все це велика дяка цій геніальній людині.

– Як змінилася специфіка Ваших дослідень з розвитком комп’ютерної техніки?

– Еволюція верстатобудування, обчислювальної техніки привела до появи верстатів з числовим програмним управлінням. Це, безумовно, відкрило нові можливості в управлінні процесами виготовлення складних деталей машин. Створенню технологічних основ управління процесами оброблення таких поверхонь і була присвячена докторська дисертація. Так виник новий науковий напрям, що розвивається на кафедрі технології машинобудування і сьогодні.

Для вирішення завдань управління ми використовуємо сучасні САМ-системи (Computer Aided Manufacturing). Наразі не існує жодного підприємства, яке б не використовувало таких систем чи не перебувало на етапі їх впровадження. Наукова робота ведеться в напрямі оснащення САМ-систем провідних світових брендів спеціальними модулями, що здатні оптимізувати процес оброблення і тим самим у кілька разів підвищити його продуктивність.

– Ким із своїх студентів Ви пишаетесь?

– Серед кращих студентів, що займаються на кафедрі науковими дослідженнями, – випускники магістратури Р.В.Галайда та В.В.Писаренко. Свої майбутні кандидатські дисертації вони присвятили подальшому розвитку моїх ідей.

Наш аспірант В.В.Писаренко працює над створенням інтегрованої CAD/CAM-системи для виготовлення ендопротезу колінного суглоба людини. Робота ведеться у співпраці з Інститутом надтвердих матеріалів НАН України. Попередніми результатами вже зацікавилась провідна британська фірма Delcam.

– Творчих Вам успіхів у Вашій науковій діяльності!

Спілкувалася Анютя Камонгар

Риторика – наука для аспірантів

Чи можна і чи треба вчити говорити? Адже всі ми і так розмовляємо, виступаємо з монологами, мовчимо або намагаємося розповісти про себе усю свою історію. Проте є наука риторика, яка може пролити світло на ці начебто звичні речі і подивитися на них з іншого боку. Адже наші думки і почуття передаються не лише словами, а жестами, мімікою і навіть мовчанням. Все це вивчається у курсі риторики, який 10 років у нашому університеті читає Марина Препотенська, доцент кафедри філософії ФСП, кандидат філософських наук, практикуючий психолог і журналіст.

– Марино Петрівно, вже четвертий рік поспіль Ви викладаєте свої курси аспірантам університету. Які Ваші враження?

– Враження – найліпше. Коли я спілкууюся з аспірантами, перш за все мені інпонує їхнє мотивованість у заняттях, вміння ухопити суть та дорослу сміливість у самопрезентаціях. Дивлюся на них, слухаю і думаю: яка ж у нас талановита молодь! Креативні, інтелектуальні та досить професійні люди. Хочеться, щоб кожен з них знайшов своє місце в рідній державі, здобув визнання та реалізувався. І я намагаюся допомагати в цьому.

– Як побудовано Ваш курс?

– Якщо коротко – це сполучення теорії і практики за моею авторською програмою. Ми вивчаємо історію риторики, її зв'язок з іншими науками про людину, риторичні жанри. Потім відпрацьовуємо конкретні комунікативні дискурси: монолог, діалог, полілог, суперечку і конфлікт. Частина курсу присвячена тренінгу з авторської майстерності – постановці голосу, акторським етюдам, мистецтву експромту. Кожний учасник має можливість виступити, заявити про себе. Останнє заликове заняття – модель захисту кандидатської дисертації, де враховано логіку роботи, її наукову хуту та вміння дисертанта красномовно відстоювати свої здобутки.

– Як Ви створювали свою програму?

– Складалося так – університетська освіта, філософська аспірантура, сценічний досвід, пісенна творчість, журналістика, баґаторічні наукові розробки – все поєднано в моїй авторській програмі. І над усім – інтерес до філософії – царина наук.

Повністю поділяю афоризм: філософія – це риторика зовні, а риторика – філо-

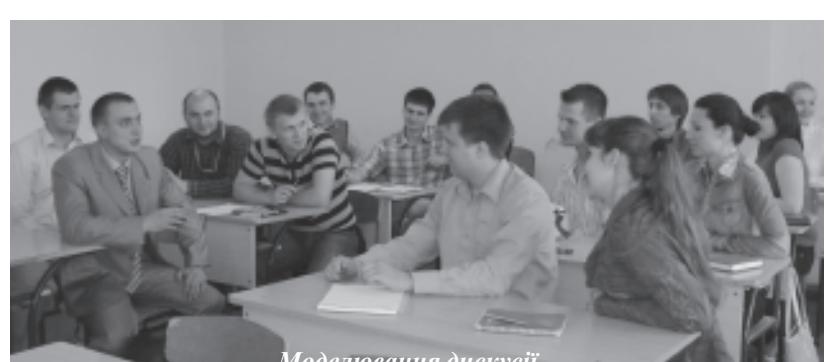
М.П.Препотенська

поштовх для подальшої творчості і більш кваліфікованого спілкування із світом!

Тепер – слово аспірантам.

Михаїло Потомкін (ФБТ): «Займається науковою – це дуже добре. Проте окрім написання статей і підготовки дисертації, презентацій, необхідно вміти виступати перед аудиторією на нарадах, засіданнях. Говорити так, щоб тебе слухали і хотіли послухати, мінімізувати симпатію і погану відповідь. Виступаючи, ми підвищуємо свій науковий рівень і репутацію, а без мистецтва красиво, переконливо і гідно показати свої знання, цього не зробити. Тому риторика необхідна, і я ходів на заняття із задоволенням. Я бачив, як виступають мої колеги, і знаю, як виступав я. Адже нас вчили активному слуханню, аналізу і самоаналізу промови. Все це допомогло мені покращити самого себе, ставитися до самого себе з більшою симпатією і впевненістю».

Підготувала Т.Петрова

Моделювання дискусії

Іменні стипендіати з ПБФ

Найкращі студенти факультету, які відмінно навчаються, успішно здійснюють науковий пошук, мають активну громадянську позицію, небайдужі до спорту та змістового дозвілля, як правило, отримують підвищеної та іменні стипендії. Вони є прикладом і взірцем для інших.

Марина Філон – шестикурсиця, відмінниця. Наймається науковими дослідженнями в галузі очищення води від забруднювачів (науковий керівник – к.т.н., доц. В.В.Трасковський). Брала участь у IX Міжнародній науково-технічній конференції «Приладобудування 2010: стан і перспективи» (м.Київ) та II Науково-практичній конференції студентів і молодих учених «Методи та засоби неруйнівного контролю промислового обладнання» (м. Івано-Франківськ). Бере активну участь у громадському житті, займається спортом, отримує стипендію ректора НТУУ «КПІ».

Марина Філон

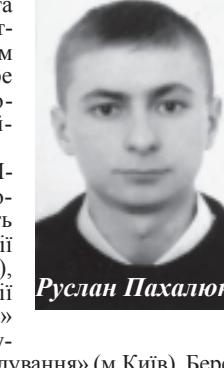
Юлія Кльофа – студентка 6-го курсу кафедри приладів і систем орієнтації та навігації. За роки навчання проявила себе не тільки в навчанні, а й у науковій роботі (науковий керівник – д.т.н., проф. Н.І.Бурау). Результати наукових досліджень доповідались на шести міжнародних та всеукраїнських науково-технічних конференціях, має по одній публікації у фахових виданнях в Україні та за кордоном. У 2010 році Ю.Кльофа стала стипендіаткою фонду В.Пінчука «Завтра.UA». Студентка активно займається громадською роботою на факультеті. Протягом 4-х років вона є старостою гр. ПГ-52, протягом 3-х – заступником голови студради факультету, у вересні 2009 року була обрана старостою 5-го курсу.

Юрій Вовк – шестикурсник, відмінник навчання. Брав участь у складанні заяви на отримання патенту України №44824 «Електромагнітний акустичний перетворювач», виступав на III Науково-практичній конференції студентів та аспірантів «Погляд у майбутнє приладобудування» з доповідю «Оптимізація конструкції електромагнітно-акустичного перетворювача із змінним полем підмагнічування». Отримує стипендію ректора НТУУ «КПІ».

Юрій Вовк

Валентин Рудик – студент 6-го курсу, гр. ПБ-51. Середній бал (за результатами останньої сесії) 4,8. Отримує стипендію ім. О.Д.Трубенка (першого доктора ПБФ). Тема магістерської роботи: «Метрологічне забезпечення магнітотерапевтичної апаратури змінних магнітних полів» (науковий керівник – к.т.н., доц. М.Ф.Терещенко). Активний учасник міжнародних конференцій та всеукраїнських студенських олімпіад, є автором 10 наукових праць. Бере активну участь у громадському житті, займається спортом.

Валентин Рудик

Руслан Пахалюк – студент 6-го курсу, гр. ПМ-51, відмінник навчання. Займається науковою роботою (науковий керівник – І.Х.Матіаш). Брав участь у VIII Міжнародній науково-технічній конференції «Приладобудування: стан і перспективи» (м.Київ), у IX Міжнародній науково-технічній конференції «Приладобудування 2010: стан і перспективи» (м.Київ) та III Науково-практичній конференції студентів та аспірантів «Погляд у майбутнє приладобудування» (м.Київ). Бере активну участь у спортивному та громадському житті кафедри.

Руслан Пахалюк

За інформацією ПБФ

Будні Методради КПІ

Новий навчальний рік Методична рада університету розпочала своє засідання 23 вересня 2010 р. Голова Методичної ради – перший проректор Ю.І.Якименко окреслив завдання, які стоять перед університетом. План роботи, який розглядався на засіданні ради, спрямований на поліпшення якості освіти студентів університету в рамках європейського освітнього простору.

Найголовнішим завданням усього колективу НТУУ «КПІ» в поточному навчальному році є забезпечення досягнення критеріїв дослідницького університету за всіма напрямами роботи. Важливо складовою цього завдання є впровадження рейтингової системи зазначення ефективності праці науково-педагогічних працівників, тому в листопаді на порядок денний розширеного засідання Методичної ради виносяться питання «Про результати рейтингування науково-педагогічних працівників у 2009/2010 навчальному році та удосконалення «Положення про порядок визначення рейтингу науково-педагогічних працівників».

Підготовка магістрів як фахівців у сфері інноваційної економіки, здатних комплексно поєднати дослідницьку, проектну і підприємницьку діяльність, буде розглянута на

засіданні в жовтні цього року в рамках питання «Аналіз підсумків моніторингу якості підготовки фахівців щорічно обговорюється на засіданнях Методичної ради. У вересні були заслухані кафедри, які посіли останні чотири місяці за результатами моніторингу цього року. Завідувачі цих кафедр провели засідання, на яких окреслили шляхи подолання недоліків у підготовці фахівців, визнали низький рівень підготовки з математики як наслідок загальнотільки підготов

Окрема сторінка Вікторина Боброва

«Наш повітряний флот ніколи не буде потужним, якщо ми не розвинемо свою авіапромисловість... Авіапромисловість завжди буде леді життя і користуватися пластилом закордонних конструкцій, доки ми не матимо кадри власних інженерів в авіації. Ця істинна настільки очевидною, що доводити її не варто. Вона має бути засвоєною кожним, хто бажає закласти міцне підґрунтя в побудову повітряного флоту, що дорожить народним надбанням і не задоволяється лише зовнішньою стороною...»

...Пора широко розчинити двері Вищої Школо для молодої науки – авіації та запровадити структурну систему навчання працівників вищої кваліфікації, а через них поширити знання у широких колах робітничих мас. У РСФСР ця робота вже розпочалася.

Україна мусить наслідувати цей приклад і хоча б в одному з великих міст найближчим часом відкрити Аерічний факультет для підготовки інженерів організаторів і конструкторів авіаційної справи. У Київському Політехнічному Інституті уже всієї віднайдено для цього відкриття...»

Ці рядки були написані 1923 року і надруковані у другому числі журналу Товариства Друзів Червоного Повітряного Флоту «Правобережжя» «Авіація і воздухоплавання». Їх автор – тодішній ректор Київського політехнічного інституту і перший директор Київського авіаремонтного заводу «Ремвоздух №6» (тепер це відоме на весь світ Державне підприємство «Київський авіаційний завод «Аваніт») Вікторин Бобров. Стаття мала назву «До відкриття авіаційного факультету в Київському Політехнічному Інституті імені тов. Раковського» і була лише однією з цілої низки публікацій відомого науковця, інженера і організатора авіаційної промисловості, де він послідовно обстоював думку про необхідність розвитку в Україні власного авіабудування та відкриття спеціальних освітніх закладів відповідного профілю. Забігаючи наперед, відзначимо, що авіаційний факультет у КПІ таки був утворений, хоча й значно пізніше – у 1931 році. Це стало черговою перемогою В.Боброва, якого без усяких перебільшень можна назвати одним з батьків української авіаційної освіти та промисловості.

Студент-політехнік

Вікторин Флавіанович Бобров народився 8 травня (25 квітня) 1884 року в місті Камишин Саратовської губернії. Батько його був учителем природознавства Саратовського реального училища. Статки сім'ї були не надто високими, тож уже з 14 років Вікторин Бобров змушений був займатися репетиторством. Утім, певна обмеженість у коштах не завадила Флавіанові Боброву дати своїм дітям належну освіту. Причому таку, що відповідала їх зацікавленням. У 1903 році Вікторин Бобров закінчив Саратовське реальне училище і вступив на механічне відділення Київського політехнічного інституту, де вже навчався його старший брат Флавіан.

Це був знаковий в історії авіації час. 17 грудня 1903 року на узбережжі Атлантичного океану в американському містечку Кітті-Хоук брати Орвіл і Уїлбер Райт на аероплані власної конструкції «Флайер-1» здійснили кілька польотів, найдовший з яких тривав 59 секунд. Уперше в світовій історії людина здійнялася в повітрі на апараті, важчому за повітря! Ненадовго, але це були перші секунди, які людина провела в керованому польоті. Інформація про це швидко поширилася іншими країнами. Світ почала охоплювати авіаційна лихоманка. Повсюдно з'являлися послідовники американських винахідників. Тим часом брати Райт не сиділи склавши руки: у 1905 році вони збудували новий аероплан «Флайер-3», який зміг здолати вже цілих 39 кілометрів! Невдовзі почали ширитися відомості прояву нових апаратів інших конструкторів та про перших пілотів. Газети публікували розлогі репортажі про героя – «плутунів», їхні польоти знімалися на кінострічках, їх фотопортрети передруковували популярні журнали. Невдовзі хвиля захвату досягла неозорих просторів Російської імперії.

Особливе захоплення переможці над земним тяжінням викликали, звісно, у молоді. Утім, уважно стежили за першими кроками авіації й люди цілком дорослі – науковці, інженери й техніки. Більшість з них розуміли, що ці кроки знаменують початок нового етапу в історії людства, руху до нечуваних можливостей, і що вирішальна роль у розвитку цих можливостей відіграватимуть віднини наука й техніка. Понад те, у багатьох із них виникло бажання якимось чином долучитися до нової справи. Найбільше таких ентузіастів було серед студентів вищих технічних навчальних закладів, тобто майбутніх інженерів. За деякий час аматори авіації почали об'єднуватися в гуртки і товариства. На межі 1905 і 1906 років виникло таке об'єднання і в Київському політехнічному інституті. Щоправда, спочатку тільки у вигляді Повітряній секції інститутського Механічного гуртка.

Варто зазначити, що цікавість до повітряплавання для інституту не була чимось новим, тим більше навіянням модою. Перші пропозиції про необхідність створення в інституті окрім чотирьох існуючих ще одного, п'ятого, відділення пропунали вже за рік після початку роботи інституту – у 1899 році. Ішлося тоді, певна річ, не про підготовку фахівців з роз-

робки апаратів, важчих за повітря (про такі машини інженери та науковці тоді лише мріяли), а про спеціалістів, що будуть працювати в галузі повітряплавання. Очолити нове відділення мав один з найбільших ентузіастів авіації професор Микола Андрійович Артем'єв, талановитий учень М.С.Жуковського. Однак на якомусь етапі проект був загальмований. Тож цілком можливо, що створення Повітряній секції могло розглядатися як новий крок на напрямку відродження цієї ідеї.

Студент механічного відділення Вікторин Бобров був одним з ініціаторів і найактивніших учасників створення цього об'єднання. Недарма ж саме його члени Повітряній секції обрали її віцепрезидентом. Це було особливо почесно, якщо зважити, що голововою Секції був обраний широко відомий 50-річний Першій ж перебірки двигун працював приблизно 50 годин. При цьому в країні тоді не існувало жодного спеціалізованого підприємства з ремонту таких двигунів. Відтак весь тягар такої роботи лягав на власні аерічні частини. Втім, більш-менш серйозного ремонту в авіаціонах та ще й, найчастіше, в польових умовах здійснити було неможливо, тому у складі Імператорського Військово-повітряного флоту було сформовано сім авіапарків, причому перший знаходився безпосередньо в столиці імперії Санкт-Петербург (до речі, три авіапарки дислокувалися на території сучасної України). На них покладалися завдання відновлення авіаційної техніки. Особовий склад цих частин повертається у строй до 50% авіадвигунів, проводив ремонт практично усіх елементів фронтових літаків та ще й поставив авіазагони запасними частинами та пальним. Отже, можливості для набуття необхідних для роботи в авіації навичок служба в авіапарку створювала скільки завгодно. Особливо для такої захопленої авіацією людини, яким був В.Бобров.

Повітряній гурток КПІ і його віце-голова

У листопаді 1908 року секція реорганізувалася в Повітряній гуртку з відділами аеропланів, гелікоптерів, орнітоптерів і двигунів. Голововою гуртка за Статутом інституту стала його директор. Але фактичним керівником гуртка був учень М.Жуковського, професор механіки, пристрасний пропагандист авіації й конструктор планерів Микола Делоне. Вікторин Бобров залишився на посаді віце-голови гуртка.

Лише у 1909 році відбулося понад 20 засідань гуртка, на яких з доповідями і повідомленнями виступили професори М.Делоне і М.Артем'єв, студенти Д.Фрідман, С.Касяєнко, В.Анісимов, В.Керекеш та інші. Щотижня гуртківцям читалося по дві лекції або заслуховувалися по дві доповіді. Ясна річ, Вікторин Бобров брав у цій пропагандистсько-освітній роботі постійну участь. Але не лише як лектор-доповідач. Як віце-голова він мусив практично щодня займатися найрізноманітнішими рутинними питаннями гуртка – від складання усіляких списків, кошторисів, закупівлі обладнання, розробки робочих планів та програм до запрошення спеціалістів і влаштування публічних лекцій то – одне слово, вирішенню усіх тих організаційних проблем, без яких неможлива діяльність жодної розгалуженої і численної організації. А Повітряній гурток КПІ був саме такою структурою: в першій же рік після утворення він налічував близько 200 членів. Зауважимо, що багато з цих гуртківців «першого призову» згодом стали широко відомими авіаконструкторами і льотчиками, а хтось зажив і слави великих.

Діяльність гуртка не обмежувалася лише навчанням і освітніми заходами. Навпаки, що дали, то більше уваги приділяли гуртківці практичній роботі: конструктуванню і спорудженню літальних апаратів власної розробки. Навколо викладачів і студентів, що мали фінансові можливості для того, щоб взятися за практичну реалізацію власних розробок, почали утворюватися цілі конструкторсько-технологічні бригади, члени яких бралися за будь-яку роботу – від підготовки креслень до виготовлення власночорук окремих деталей літальних апаратів, їх складання та навіть випробувань у повітря. Працював у такій групі Вікторин Бобров. Загальне керівництво нею здійснював професор Микола Делоне – розробник кількох вдалих конструкцій планерів.

Цікавий факт: упродовж 1909–1912 років у Києві було сконструйовано і побудовано приблизно 40 різних типів аеропланів, що перевищувало кількість подібних апаратів, які споруджувались в інших містах, включаючи обидві столиці – Москву і Петербург. Майже всі були створені студентами, викладачами та працівниками КПІ. Понад те, певна віддаленість від європейських центрів розвитку авіабудування і неможливість вчасно отримувати вичерпну інформацію про розвиток нової справи спонукала учасників гуртка до власної творчості, завдяки чому ціла низка створених ними апаратів мала доволі цікаві конструктивні особливості та непогані якісні характеристики.

Тож гурток у ті роки фактично виконував функції одного з перших в країні (а в Україні, безумовно, першого) дослідно-навчального закладу авіаційно-технічного профілю. І саме в ті роки Вікторин Бобров отримав перші серйозні уроки науко-організаційної діяльності, які в подальшому

Власний шлях

У 1910 році Вікторин Бобров закінчив інститут з дипломом I ступеня і званням інженера-технолога. Певний час він працював механіком на одній з найбільших паперових фабрик Росії у ставоринському селі Каменное (нині – м. Кувшиново) Тверської губернії. Утім незабаром повернувся до Києва, де влаштувався на роботу на Київську Печерську (Кріпосну) водоводну станцію та, майже водночас, налагодив контакти для співпраці з київськими представництвами кількох машинобудівних німецьких фірм.

Та авіація не відпускала від себе і у 1913 році В.Бобров остаточно присвятив себе роботі в цій галузі.

Його професійна діяльність у якості авіаційного інженера почалася в П'ятому авіаційному парку – окремій військовій авіаремонтній частині, що розташувалася тоді в Києві.

Слід сказати, що в Імператорському Військово-повітряному флоті – новому, утвореному лише 1910 році роді військ Російської армії, такі парки відігравали дуже значну роль. Це пояснюється надзвичайною надійністю матеріальної частини

тодішньої авіації. Відомо, наприклад, що на початку Першої світової війни середній термін служби літаків, що стояли на озброєнні Російської армії, до капітального ремонту становив усього 2-3 місяці, їх загальна довговічність не перевищувала 9 місяців, а авіадвигуни – не більше 500 годин. До першої ж перебірки двигун працював приблизно 50 годин. При цьому в країні тоді не існувало жодного спеціалізованого підприємства з ремонту таких двигунів. Відтак весь тягар такої роботи лягав на власні аерічні частини. Втім, більш-менш серйозного ремонту в авіаціонах та ще й, найчастіше,

загальній міліцейської служби, а також для оперативного оповіщення населення. Передбачалось наявність використання авіації під час виборчих кампаній – для агітаційної роботи і доставки бюллетенів! Прийняття викладених пропозицій окрім оперативного розв'язання певних транспортних проблем дозволило б ще й зберегти авіабудівну і авіаційну галузі, кадри льотчиків, військових авіаційних спеціалістів, інженерів, техніків і робітників авіаційних підприємств. Задля успішної реалізації цих планів пропонувалося прийняти закон про встановлення в авіаційній промисловості України державної монополії та створення державного органу керівництва галузю – Головного управління авіації, якому мало бути передано все майно військових авіаційних і повітряплавних частин. Передбачалося також утворення 8 округів з місцевими авіалініями, що повинні були покрити всю країну достатньою для розвитку і транспортного забезпечення держави мережею авіамаршрутів. Як бачимо – програма розвитку галузі, що значно випереджала свій час!

У роки вісни та революції

Першою посадою Вікторина Боброва в авіації була посада старшого інженера-механіка. Проте невдовзі він був призначений начальником проектно-конструкторського відділу майстерень авіадвигунів. Коло його обов'язків звідки стало значно ширшим, ніж просто вирішення конкретних технічних проблем, особливо після початку війни. Бобров займався підготовкою командного складу, організовував і проводив заняття з технології ремонтних робіт і виробництва аеропланів. Водночас активно впроваджував власні розробки і винаходи, серед яких були такі дуже актуальні на той період, як поворотна кулеметна турель для винищувача «Ньюпор», пристосування для посадочних фар та інші. Особливо для такої захопленої авіацією людини, яким був В.Бобров.

В.Ф.Бобров. 1922

ДІВЧАТА ГРАЮТЬ У ФУТБОЛ

Сьогодні КПІшники активно займаються спортом, беруть участь у різноманітних змаганнях, загартовуючи своє тіло й душу. Фізичне навантаження – дієвий метод позбутися депресії, вилити погані емоції, повністю віддатися моменту, керуватися миттєвими рішеннями, жити рухом. Хтось колись сказав, що людина живе, доки вона рухається. Хто не погодиться? Так, буває всяке, але ніщо не може змусити нас зупинитися. От і дівчата не відстають, вкотре доводячи свою індивідуальність, різnobічність у заняттях, прагнення виглядати гарними і ... сильними. Маю зауважити, що їм це близьку вдається.

На футбольному майданчику жіночі команди демонстрували не меншу точність і міць удару, ніж чоловічі. Повна віддача гри, жодних зайвих думок, потужний викид, адреналіну в кров! Вони в ті кілька хвилин жили єдиним – грою, і були єдиним – командою.

Фанати гучно (й часом зовсім забуваючи свою інтелігентську натуру) підбадьорювали футболісток вигуками, свистом, оплесками. Навколо панувала атмосфера студентського молодого драйву і безтурботний емоційний

зрив. Запал і натхнення прокидалися десь всередині й були настільки сильними, що хотілося теж вдягти форму, взути кросівки, вибігти на майданчик і показати, як треба грати!

Усім учасницям хочеться висловити величезну подяку за їх сміливість, за той порив почуттів і, нехай кількавишину, але позитивну відрівність і драйв. Може, Андрій Шевченко в спідниці десь зараз сидить на парах в одному з корпусів нашого величного КПІ й зовсім не підозрює про такий розклад долі.

Я дивуюся, як ці дівчата все встигають: вчитися, допомагати в організації різноманітних заходів, ходити на свої збори та ще й у футбол грати (і як грати!). Отак і треба. Ми, студенти, молоді й завзяті, сильні й впевнені. Ми можемо собі дозволити щиро радіти, голосно кричати про своє щастя, проко плака-

Незабутнє літо з BEST

Останнім часом наші політехніки стали активними слухачами різноманітних навчальних курсів, що їх проводить BEST (Board of European Students of Technology). Задяк BEST цього літа я побувала в Македонії і брала участь у курсі "Traditional food from the land of sun", що проходив у столиці Македонії Скоп'є і був присвячений харчовим технологіям.

Учасниками літнього курсу були студенти технічних ВНЗ з понад десяти країн Європи. Навчання тривало 11 днів (4-15 липня) в найкрасивішому університеті Скоп'є – Святого Кирила та Мефодія. Лекційний матеріал стосувався продуктів, їх корисних та цікливих компонентів, також мова йшла про жирну та здорову їжу, ГМО, виробництво вина, сиру та інших харчових технологій. Студенти мали змогу на власні очі побачити все, про що говорилося на лекціях, завдяки лабораторним роботам та відвідинам компаній, що спеціалізуються на виробництві тих чи інших продуктів.

«Лабірінт» твоєї мрії

базі «Політехнік»! Цього року до студентів КПІ приїхала команда молодої зміни – учнів Політехнічного ліцею. А ось команда КНУ ім. Т.Шевченка та НАУ було відмовлено через брак коштів, і «авіаційники» приїхали на базу як глядачі подивитися, як то провести і собі такий «Лабірінт».

А щоб нам могли позаздрити інші виши, ціле літо команда організаторів працювала на базі «Політехнік»: вив'язувались естакади та канатна переправа – частини музикового містечка, облаштовувалась місце для наметового містечка, впорядковувалась база – і в вересні «Лабірінт» приймав своїх учасників.

Побачивши великий інтерес студентів КПІ до гри, а також оцінівші ідеї, які «Лабірінт» доносить до молоді (здоровий спосіб життя, заняття спортом, дбайливе ставлення до природи, утвердження взаємоповаги, дружби і єдності), керівництво студмістечка та депар-

тамент навчально-виховної роботи погодилися з тим, що «Лабірінт» проходить чотири рази на рік – взимку, навесні, влітку та восени. Офіційною «резиденцією» гри призначено базу «Політехнік».

Окрім цього, майже щотижня на базі будуть проводитися заходи спортивного і виховного характеру як для студентських груп, так і для окремих гуртожитків. Планується проведення акції «Відпочиваємо проаючи», коли студенти працюють кілька годин над областуванням бази «Політехнік», а інший час відпочивають. Для мешканців гуртожитків відпочинок на базі стане бонусом за відсутність правопорушень, а в далеких планах (спільно з «Клубом 13») – проведення студентського фестивалю талантів «Едем».

Усі проекти турклубу «Скіф» спрямовані на всеобщий і гармонійний розвиток студентів, коли в здоровому тілі – здоровий дух, і це здорове тіло, працюючи, вчиться цінувати свою працю, а дух радіє від зробленої справи. Молодіжні клуби студмістечка готові працювати задля студентів, і коли вони вже мають хорошу репутацію і довіру як молоді, так і керівництва, то тепер не зупиняється у виконанні своїх завдань.

Валерія Добревичір

«Київський політехнік»

газета Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут»

03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
gazeta@users.ntu-kpi.kiev.ua
гол. ред. 406-85-95; ред. 454-99-29

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ІГНАТОВИЧ

Провідний редактор
Н.Є.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка
Л.М.КОТОВСЬКА

Комп'ютерний набір
О.В.НЕСТЕРЕНКО

Коректор
О.А.КІЛІХЕВІЧ

РЕєстраційне свідоцтво Кі-130

від 21. 11. 1995 р.

Друкарня ТОВ «АТОПОЛ-інк»,

м. Київ, бульвар Лепсе, 4

Тираж 2000

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.

ТЕРМІНОВО ПОТРІБНА ДОПОМОГА!

Співробітники ММІФ звертаються до колективу університету з проханням надати фінансову підтримку для лікування сина доцента ММІФ В.І.Мироненка – Сергія Валентиновича, 33-х років, який захворів на гострий Т-лімфобластний лейкоз.

Частина коштів, що була зібрана власними силами родини хворого (60 тис. євро), витрачена на проведення високодозової терапії гостро-го періоду хвороби.

На сьогодні, коли хворий знаходиться на етапі підбору донора й алогенної трансплантації кісткового мозку, вкрай потрібна фінансова допомога на оплату операції (орієнтовна вартість якої складає від 150 тис. євро), на яку він чекає в онкологічній клініці м. Мілан (Італія).

Прохання до всіх надати посильну фінансову допомогу для врятування життя С.В.Мироненка.

Реквізити для переведення коштів:

Найменування банку: АБ “Діамантбанк”, м. Київ

МФО: 320854

Код банку: 23362711

Одержанувач: Мироненко Сергій Валентинович

Рахунок одержувача: 26208523784

Код одержувача: 2819409556.

УСПІХ РЕГБІСТІВ

Стадіон Національної академії оборони України, мабуть, одне із найчарівніших місць Солом'янського району міста Києва. Вже не перший рік на цьому оазисі фізкультури і спорту відбуваються майже всі значні події в кій-вському та українському регбі.

Ось і третього жовтня зібрана команда НТУУ «КПІ» приймала в черговому турі чемпіонату України регбістів «Гірника» з Кривого Рогу. В домашній зустрічі засłużений тренер України Л.В.Денновецький націлював молодих політехніків тільки на перемогу. Але нападники «Гірника» з перших хвилин матчу вдало противояти атакам наших студентів, і до середини першого тайму криворіжці вже вели з рахунком 8:5. І тільки після такого невітшого початку наші регбісти ніби схаменулись.

Після чергової атаки, розпочатої на своїй половині поля, м'яч отримав крайній тричітвіртний Андрій Свертока (ФГМ, гр. КМ-91), який, обігравши декількох суперників, стрімко увірвався в заликову гірників та працював м'яч.

Після цієї спроби «Політехнік» вийшов уперед та захопив ініціативу на полі.

У перерві тренер провів вдалі заміни. Результату не довелося

довго чекати – по два надзвичайно красивих взяття заликовки суперника здійснили Андрій Дремов (ФІОТ, гр. ІО-01) та Євген Зборовський (ФММ, гр. УМ-81). Крім цього, ще три реалізації забив у ворота криворіжців А.Свертока.

Суперники до останніх хвилин зустрічі боролися за перемогу, але все ж таки кращими виявилися наші політехніки, перемігши з рахунком 31:18.

А.Козенко, директор клубу регбі «Політехнік»

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ “КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ” ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на номінації

«Викладач-дослідник 2010»

та «Молодий викладач-дослідник 2010»

З Положенням про проведення конкурсу та анкетою (з роз'ясненням заповнення анкети з додатком та методикою визначення показників у пошуковій системі Google Scholar), що подається на конкурс, можна ознайомитися в деканатах факультетів та інститутів, в організаційному відділі НДЧ (корп.1, к.138), на сайті університету <http://document.kpi.ua/> (Наказ №2-252 від 13.10.2010 р.).

Термін подання документів – до 15 листопада 2010 р.

Телефон для довідок: 454-92-00

e-mail: o.savitch@kpi.ua

УВАГА, КОНКУРС!

Оголошено Всеукраїнський конкурс “Винахід року”, який проводиться Державним департаментом інтелектуальної власності.

До участі в конкурсі приймаються винаходи та корисні моделі, що охороняються чинними патентами України. Перевага надається винаходам та корисним моделям, які мають вагоме значення для розвитку науки і технології, а також для підвищення якості життя та активізації діяльності людини.

Конкурс проводиться за такими категоріями:

“Кращий винахід року”, “Кращий винахід року серед молоді”, “Ресурсообереження, енергоефективність, екологічна чистота”, “ІТ, телекомунікації, електроніка”, “Медicina, біотехнології, агропром”, “Здорове, безпечне, достойне життя”, “Сучасні промислові технології, нова техніка і матеріали”, “Будівництво і транспорт”.

Конкурсні матеріали приймаються з 1 серпня до 31 жовтня поточного року. Умови участі в конкурсі публікуються на Інтернет-сайті Державного департаменту інтелектуальної власності www.sdp.gov.ua.